

Olomoucký kraj

Rekonstrukce vozovky i další provoz na komunikaci se přizpůsobily stromům kolem ní. O kterou alej se jedná?

- a) Lipová alej v Náměšti na Hané
- b) Horní Štěpánov – Pohorská lipová alej
- c) Alej Lubenice - Slatinice

Zatímco na severu dominuje Olomouckému kraji masív Jeseníků, v jižní části převládají nížiny. V rozlehlých polích jsou aleje často jedinou dominantou krajiny a útočištěm zvířat.

V Olomouckém kraji je registrováno 5 alejí jako významný krajinný prvek podle zákona o ochraně přírody a krajiny (Jeseník – Alej nářků u Alšova, Hanušovice – stromořadí ke hřbitovu, Zábřeh na Moravě – alej u rybníka Brasák, Luběnice – hrušňová alej, Samotišky – alej k bazilice). Navržena je ochrana aleje lip k Helfštýnu a aleje ve Velkých Kuněticích. V obcích Branná, Loučná nad Desnou, Příkazy, Náměšť na Hané, Horní Štěpánov, Skřípov a Konice bylo vyhlášeno celkem 7 památných stromořadí.

foto: AOPK Olomouc

Stromy na hrázi rybníka v Konicích

Dodnes se zachovaly z původního historického stromořadí oboustranně lemujícího hráze rybníka Na Střelnici poslední čtyři stromy. Manipulační řád rybníka musel být upraven, aby se zabránilo kolísání vody, což by stromy mohlo zahubit. Stromy nejsou žádní „zelenáči“ – nejstarší dosáhly věku až 300 let a obvod největšího z nich měří 465 cm.

foto: AOPK Olomouc

Lipová alej v Náměšti na Hané

Alej tvoří vzrostlé lípy, které zasluhují ochranu především pro svou historickou hodnotu. Výsadba je součástí parkových a krajinářských úprav, spjatých se zámek, postaveným na přání hraběte Ferdinanda Bonaventury z Harrachu v roce 1766.

foto: AOPK Olomouc

Horní Štěpánov – Pohorská alej

Pohorskou alej tvoří čtyři desítky lip starých více než sto let, které úspěšně přestály rekonstrukci vozovky. Materiál silnice byl vyměněn pouze do hloubky 18 cm, silnice se nerozšiřovala. Namísto chemického posypu se v zimě používá pluhování a posyp drobným štěrskem. Příkopy se čistí pouze ručně, aby mechanizace nepoškodila kmeny lip.

Alej Lubenice – Slatinice

Některé pozoruhodné aleje nám přinášejí ovoce, a to doslova. Letitá hrušňová alej lemují silnici III. třídy z Luběnic do Slatinic. Vzhledem k tomu, že okolní krajina je intenzivně zemědělsky využívána, zachovala se tato alej jako jediná v širokém okolí. Nejenže významně utváří ráz krajiny, omezuje také půdní erozi způsobovanou zde častými větry.

foto: AOPK Olomouc

Foto: Petr Francan
www.petrfrancan.cz

Mladějovská lípa

Více než 700 let starou lípu rostoucí nedaleko kostela sv. Máří Magdalény tvoří dva pokroucené kmény o obvodu devíti metrů. Pozorní návštěvníci si mohou všimnout, že na jedné z kosterních větví spí zdejší „stromová víla“. Podle pověsti si pod lípou odpočinul Prokop Holý, když v roce 1430 procházel s husitskými vojsky krajem.

Neobvyklý vzhled lípy zřejmě způsobil zásah blesku. Mladějovským lípa symbolizuje lásku – listy ve tvaru srdce – a moudrost – vrásčitá kůra, která svědčí o vysokém stáří stromu. Dále přátelství lidí, které prochází zkouškami – to je symbolizované dvěma pokroucenými kmény, ochranu (vykotlaný kmen, do kterého se vejde 14 osob) a tajemství.